

Ünnepélyesen megnyitották a „Magyarországi ellenforradalom” kiállítást Szegeden

(Folytatás az 1. oldalról.)

ségében, az okvetlenül felismeri, ha megtekinti ezt a kiállítást, amely véres vádirat az ellenforradalom ellen.

Az ellenforradalom igazi arca

Ez a kiállítás mindössze öt hétig volt nyitva Budapesten, s e rövid pár nap alatt 97 ezer ember tekintette meg. Ezeknek több mint fele nem csoportos, hanem egyéni látogató volt. Gyakran órák hosszat álltak sorba, hogy bejuthassanak, mert bár a budapestiek nagy része saját szemével győződött meg az ellenforradalmárok tozódásáról, annak mégiscsak egy-egy részletét láthatták,

a kiállítás pedig többekévé képeket ad az események összefüggéseiről.

Megmutatja a kiállítás, akik a »Szabad Európa« rádió útján szították az ifjúságot: grófok, bárók, volt horthysta tiszték, magasrangú volt állami tisztviselők, tőkés és földesurak, no meg egy-két jobb-oidali szociáldemokrata és pártunk árulója, akik diszsidáltak, s most Münchenben egy gyékényen árulják a hazát az úri bitangokkal.

Megmutatja, milyen az az állítólag nemzeti és demokratikus kultúra, amire az ellenforradalmárok törekedtek. Hiszen ezek

nemcsak a proletárok sok vérrel áztatott vörös zászlaját, a vörös csillagokat, a Lenin-képeket pusztították, égették vandál módra, hanem ugyanígy jártak el az irodalom örök értékeivel is,

Puskin és Tolsztoj, vagy éppen Petőfi Sándor és Móricz Zsigmond műveivel, ha azok történetesen orosz nyelven jelentek meg.

A látogatókat különösen megrendíti az a látvány, amikor hős mártírjaink képével szemben ott láthatják azoknak az elvetemült huligánoknak, prostituáltaknak és a nép más söpredékének fényképeit, azokat, akik drága elvtársaink életét kioltották.

Es igen szemléltetők az ellenforradalmároknál talált és itt kiállított amerikai és más nyugati imperialista eredetű fegyverek, rádióadó-vevő készülékek és különféle kémfelszerelések; vagy azok a volt csendőrtiszt ruhák, melyeket a régi rend véres kezű hóhérai sietve magukra öltöttek, hogy ott folytathassák, ahol 1944-ben kényszerűségből abba kellett hagyniuk.

Sok ezer munkás feljegyzése

Átlapoztam azokat az emlékkönyveket, amelyekbe a budapesti kiállítás résztvevői beírták a kiállításról alkotott véleményüket. Kemény ember legyen az, aki könnyek nélkül olvassa a mártírok hozzátartozóinak és a sok ezer munkásnak feljegyzéseit. Egyöntetűen arra figyelmeztetnek:

»Emberek, emlékezzetek és ne feledjétek soha! S nem csoda, hogy a látogatók csaknem valamennyien a legszigorúbb ítéletet kérik az ellenforradalmi gyilkosok fejére.

Az emlékkönyvi bejegyzésekből kitűnik, hogy a legtöbb látogatóra Farkas Aladár szobrászművész művei gyakorolták a legnagyobb hatást. Erthető, hiszen ezek a művek valósággal beleégették magukat az ember szívébe és agyába, s aki látta ezeket, nem egykönnyen felejtí el őket.

E művek újra és újra eszünkbe juttatják az ellenforradalmi rémtettek minden borzalmat és alávalóságát. Elég az »Utcan talált rá« című szoborra utalni, mely a proletáranya végtelen szenvedését ábrázolja, aki fia holttestére lel az utcán; nemrég kenyérért küldte, s most

az ellenforradalom áldozataként látja viszont. Vagy a »Fejvadász és barátja« című szoborra, amely megmutatja az ellenforradalom »élharcosainak« igazi, úri, vagy lumpenproletár arculatát.

A kiállítás olyan nagy hatást tett a budapesti, vidéki és külföldi látogatókra, hogy elhatároztuk, hogy nemcsak Szegeden, Pécsen, Győrön, Miskolcon és Debrecenben mutatjuk be, hanem

fényképalbum formájában hamarosan hozzáférhetővé tesszük

minden falu lakossága és a testvéri népek, sőt a nyugati országok dolgozói számára is.

A kiállítás jelentősége a szegediek számára

A szegediek számára ennek a kiállításnak ugyanolyan jelentősége van, mint a budapestiek számára volt. Igaz, Szegeden az ellenforradalomnak nem voltak olyan konkrét megnyilvánulásai, mint Budapesten vagy egyes vidéki városokban. De ne feledjük, hogy ennek okát nem abban leljük meg, hogy a szegedi ellenforradalmárok talán emberségesebbek voltak, hanem sokkal inkább abban a körülményben, hogy

a testvéri szovjet tankok dübörgése és a kiskunhalasi ezred hűségese, bátor helytállása miatt Kováts József és társai háromszor is megdögltek, hogy megkezdjék-e a kommunizálást és a népi demokratikus rend más híveinek legyilkolását.

Hogy a szándék megvolt bennük erre, azt eléggé bizonyítja Kováts »parancsa«, melynek alapján öten szegedi elvtársat hurcoltak a Csillag-börtönbe, továbbá ezt mutatja a parancsok az a rendelkezése, hogy az elhurcolás során ellenállók a helyszínen kell »ártalmatlanná tenni«. De mutatja az a szerencsére megélvült fasiszta akció is, melynek során a Csillag-börtönben lévő elvtársainkat november első napjaiban kézigránatokkal akarták megölni.

Vajon a szegedi nép várható-e a levitézlett úri rend olyan képviselőitől, mint Kováts József volt SS katonája, vagy volt horthysta rendőrfelügyelő apja, vagy a szegedi egyetem fasiszta »kéessége« Baróthy tanár úr, (akinek első cselekedete az októberi ellenforradalmi napokban az volt, hogy egy volt horthysta tábornokot vett maga mellé katonai tanácsadónak), ismétlem vajon ezektől az uraktól várható-e a népi hatalom, Szeged dolgozó népe?

Nyilvánvaló, hogy nem! Hiszen Baróthy úr már így is megkezdte a kommunizálást eltávolítását az egyetemről, Kováts pedig lázasan szervezte az ellenforradalmat, s igazán nem rajtuk múlt, hogy Szegeden mégsem került sor vérontásra.

A magyar honvédség és a testvéri szovjet csapatok, ahol csak tehettek, kímélték a magyar vért.

Az ilyen tények napnál világosabban cáfolják azokat a hazug rágalmatokat, melyeket az imperialisták parancsára és egyes disszidensek segítségével az ENSZ úgynevezett ötös bizottságának jelentése szórt ránk. Pedig ugyanezek az ellenforradalmárok urak bezzeg nem kímélték volna a magyar, vagy szovjet katonák véré, ha javukra alakult volna a helyzet.

A szegedi ellenforradalmárok országos szerepe

Egyébként a szegedi ellenforradalmárok bizonyos értelemben országos szerepük is volt az október-novemberi események kirobantásában. Emlékezzünk csak rá, hogy éppen a horthysta »szegedi gondolat« egyes megszállottjai voltak azok, akik elsőként pontották

meg a DISZ egységét és alakították meg a szegedi MEFESZ-t, mely kezdeményezést aztán a hasonszörűek siettek Budapesten is követni. Szegedről küldtek szervezőket Budapestre és máshová, mint ahogy a hírhedt Petőfi-kör szegedi, nagytőkés családból származó képviselői siettek haza, hogy itt élesztgessék a Nagy Imre-féle revizionizmust és nacionalizmust. Később pedig a horthysta, mefeszista és baróthysta elemek együtt gyártották és tárolták tömegével a benzines-palackokat és igazán nem rajtuk múlt, hogy azt már nem tudták felhasználni a szovjet tankok ellen.

Bár a szegedi munkásságot érintette legkevésbé az ellenforradalom szele, még ők sem maradtak ettől teljesen mentesek. Eleinte ugyan szilárdan ellenálltak az elenséges provokációnak, később azonban a budapesti események hatására és az üzemekben belüli deklarált, felforgató elemek tevékenysége folytán a szegedi munkások egy része is belesoródott nacionalista cselekedetekbe, s helyenként passzívan szemlélte, hogyan igyekeznek az ellenforradalom eltávolítani az üzemből legjobbjait, a kommunistákat.

Szerencsére mindez már mögöttünk van.

Az árulóktól megtisztult pártunk erősebb, mint valaha, forradalmi munkájaraszt kormányunk erős kézzel rendet teremtett.

A gazdasági élet konszolidálása is egyre eredményesebben valósul meg, mivel dolgozó népdünk felismerte, hogy kik a barátai és kik az ellenségei, felismerte, hogy szíves munkán át vezet az az út, amely népdünk boldogulásához vezet.

De emlékeznünk kell az ellenforradalomra, hogy lásuk, vannak még olyan erők, amelyeknek nincsen nyitokra, ha előrehalad békés építőmunkánk, akik ezt mindenképpen akadályozni szeretnék. Ezért kell ébereknek lennünk és ismételnünk: »Emberek emlékezzetek!«

Kiss Károly elvtárs mély hatást gyakorolt beszéde után a megnyitón résztvevők megtekintették a földszinti és emeleti helyiségben lévő kiállítási anyagot, a dokumentum felvételeket, az ellenforradalmároktól zsákmányolt külföldi eredetű fegyvereket, kémfelszereléseket, a szegedi eseményeket meg-

Beszélgetés a mártírok hozzátartozóival és a hősökkel

A kiállítás megnyitóján részt vettek a budapesti ellenforradalmi terrorcselekmények több áldozatának hozzátartozói is, öv. Sziklai Sándorné, öv. Kiss Lajosné, Várkonyi János elvtársak, valamint a terrorizál elleni harcok képviselői, Csiga László tizedes, Agárdi József őrmester, akik a Rádiónál harcoltak az ellenforradalmárok ellen. Tompa Károly főhadnagy, aki a Köztársaság téri pártház védelmében vett részt, Hafiek László őrnagy, aki a Móricz Zsigmond körtezen vette fel a harcot Király Béla áruló bandájával. Tiszteletükre a Hazafias Népfőnt városi bizottsága fogadást adott a megnyitó után.

A fogadáson megjelent Kiss Károly elvtárs, a Központi Bizottság titkára, ifj. Komócsin Mihály elvtárs, az MSZMP városi bizottságának titkára, dr. Wagner Richárd, a Tudományegyetem Természettudományi Karának dékánja, egyetemi tanár, dr. Ábrahám Ambrus egyetemi tanár, s a tanács, a tömegszervezetek vezetőségeinek

Az alkotmány ünnepe előtt

Bőséges választékkal, csinos kirakatokkal készülnek a szegedi kereskedelem dolgozói

A kereskedelem szegedi dolgozói is a maguk területén hozzá akarnak járulni az alkotmány-napi ünnepek sikeréhez. Várható, hogy augusztus 20-a előtt igen sokan jönnek be majd faluról, hogy a betakarítás utáni »pénzlelésből« a szükséges árucikkeket, ruhaneműt, lábbelit Szegeden megvásárolják. Az iparcikkeket árusító üzletek már feltöltötték a raktárakat, s igyekeznek minden igényt kielégíteni.

Emellett az Állami Áruház, Kiskereskedelmi Vállalat, Ruházati Bolt legtöbb üzlete külsőleg is érzékeltetni akarja az ünnep jelentőségét. Új kirakatokat rendeznek be ez alkalomra, s az egyes kirakattrendezőkhöz között verseny indult, amit

Tisztasági versenyt kezdeményezett az Ingatlankezelő Vállalat

A Szegedi Ingatlankezelő Vállalat pártszervezete kezdeményezésére »Tiszta Szegedért« címmel alkotmányunk 8. évfordulójának tiszteletére versenyt kezde-

mezett. A vállalat felhívást fordult a házfelügyelőkhöz, hogy augusztus 20-a alkalmából a gondjaikra bízott házakat tegyék minél szebbé, csinosabbá. Több

mint két napján nagyszabású ruházati bemutatót is rendez a Széchenyi téren, ahol a legszebb modelljett vonultatja fel. Az állami és szövetkezeti ruházati ipar legszebb férfi-, női és gyermekruháit láthatja a közönség.

A Vendéglátóipar is felkészül a nagy forgalomra, illetve az igények kielégítésére. A Hungária Vállalat többek között az újszegedi partifürdőn bográcsokban főzti a halászlévet. Augusztus 19-én és 20-án már a kora délutáni órákban rendelhetünk majd ezúttal kétszeresen valódi, szó szerint tiszai bográcsos halászléből.

házfelügyelő javasolta, hogy díjazza a legtisztább házat. A vállalat vezetősége e nemes versenyt — amelynek sikeréhez kéri a város dolgozóinak segítségét — augusztus 18-án értékeli és a legjobb eredményt elért házfelügyelőket tárgyjutalomban részesíti. Augusztus 20-án a legtisztább házak felügyelői között tíz díjat osztanak ki: női szövetruhaanyagot, férfi inganyagot, női nyári ruhaanyagot, papucsokat, kávétejkéket. A díjak hétfőtől kezdve a Takaréktár utcai házközelőség kirakataiban megtekinthetők.

Gyermek roller-és görkorcsolyaverseny

Az alkotmány ünnep programja keretében augusztus 19-én, délután 3 órai kezdettel a Széchenyi téren a Hazafias Népfőnt nőtanácsa a roller-és görkorcsolyaversenyt rendez. Nevezni lehet augusztus 12-től augusztus 17-ig a Hazafias Népfőnt nőtanácsánál Vörösmarty u. 7.). A nyerteseket díjazza a nőtanács ezenfelül ajándéktárgyakban is részesíti a gyermekeket.

Azt követeli a vasutasbecsület, hogy rászolgáljunk az ünneplésben megnyilatkozott megbecsülésre

— fogadták meg a vasutasok a szombaton megkezdődött ünnepeiken —

Szombaton délután a Vasutas-sporttelepen rendezett nagygyűléssel kezdődtek meg a VII. vasutasnap szegedi ünnepei. Több ezer vasutas dolgozó gyűlt össze, s Csintalan József elvtárs, a szegedi igazgatóság helyettes vezetője mondott ünnepi beszédet.

Ennek során ismertette, hogy milyen károkat okozott az ellenforradalom a vasut munkájában, s ezáltal egész népgazdaságunknak. A vasut területén 748 millió forint kár keletkezett, ennek körülbelül 75 százaléka a sztrájk miatt következett be. A vasutat ért veszteségből 450 darab 424-es mozdonyt, vagy 9 ezer kétszobás, összkomfortos lakást építtetünk volna. Igazgatóságunkat csupán a sztrájk miatt 32 millió forint veszteség érte.

— A párt és a kormány erélyes intézkedése, dolgozó-

örökítő tablót s az ellenforradalom szegedi tárgyi bizonyítékait is. A kiállítás holnap, vasárnap, tíztől este tízig, hétköznapon délelőtt tizenegytől este hétig tekinthető meg.

A kiállítás anyagának részletes ismertetésére még visszatérünk.

ink munkaszeretete, valamint a szocialista tábor testvéri összefogása hazánk megsegítése érdekében — mondotta —, a remélt időnél korábban helyreállította országunkban a gazdasági rendet. Az ipar és a mezőgazdaság a termelt javak mennyiségét, már kevéssé híján az 1956. évi szinten állítja elő és ezt túlnyomórészt a vasutnak kell a fogyasztás színhelyre szállítania. Ez annyit jelent, hogy fel kell készülni a vasut legnagyobb munkájára, az őszi forgalomra. Előreláthatólag ez évben mintegy 14—15 ezer kocsi kell majd megrakni naponta az őszi forgalom idején.

Beszélt arról is, hogy milyen megbecsülésben részesülnek jó munkájukért a vasutas dolgozók.

— Örömmel és melege-déssel fogadjuk azt a gondoskodást, amellyel pártunk és kormányunk kíséri munkánkat, értékeli eredményeinket. A VII. vasutasnap szerető szívvel és hálán melegevel köszöntjük népdunket, munkásszótályunkat, pártunkat és kormányunkat. Tudjuk, hogy most még inkább, mint valaha, azt követeli tőlünk a vasutasbecsület, hogy rászolgáljunk az

ünneplésben megnyilvánuló megbecsülésre.

Ünnepi beszéde végén Csintalan elvtárs kormánykötüntetéseket nyújtott át 15 vasutasnak. A vasutasnap alkalmából a szegedi igazgatóság területén 523 dolgozó részesült rendkívüli kinevezésben, s mintegy 850 dolgozó között osztottak ki pénzjutalmat, jó munkájuk elismeréseként.

A mai ünnepek

A vasutasnap ünnepei ma folytatódnak. Reggel zenés ébresztő lesz a városban, majd délelőtt 10 órakor a vasutas dolgozók megkoszorúzzák a szovjet hősi emlékművet a Széchenyi téren. Ezután a vasutaszenekar 11 órakor térzenét ad a Széchenyi téren. Délután 2 órától sportversenyekre és bemutatóra kerül sor a Vasutas-sporttelepen. A versenyszámok szünetében kulturális műsort mutatnak be. Este az alsóvárosi Petőfi Művelődési Otthonban az otthon művészeti csoportja és a Szegedi Nemzeti Színház művészei szórakoztatják majd a vasutas dolgozókat és a vendégeket. A vasutas-ünnepeket reggelig tartó táncmulatság zárja majd be.

„BÁSTYASÉTÁNY 77” három új szereplővel a szabadtéren

A Szegedi Nemzeti Színházban — mint már jeleztük — újból megkezdődött az élet. A szezonnyitás előtt az újszegedi szabadtéri színpadon rendeznek néhány előadást. Az első előadásra augusztus 17-én, szombaton este 8 órai kezdettel kerül sor, amikor az elmúlt idény hangulatos új darabját, a »Bástyasétány 77« című Eisenman-operettet mutatják be. Az előadásban együtt a színház újonnan szerződött tagjai közül is találkoztunk hárommal, akik azonban nem egészen ismeretlenek a szegedi közönség előtt. Az Anna szerepében fellépő Mére Ottiliát, az 1954—55-ös évadban a János vitéz Iluskájának sikeres alakítójaként láthatott a közönség, Böszö, a csillagász szerepében pedig Lehoczky Zsuzsát látjuk viszont, akit Szegeden elsősorban balett-táncosként ismertünk, s az elmúlt évadban Kaposvárott szubrettként volt szerződéskötésben. Ödönt, a régész, fiatal, új színész a Színművészeti Főiskoláról jött Holl János alakítja.

A Bástyasétány 77-et egyébként 19-én este 8 órakor is bemutatták.

Nagyszerű műsoros estek a földművelőszövetkezeti vendéglőkben

A földművelőszövetkezeti vendéglők figyelemreméltó kulturális kezdeményezéssel lépik meg a falvak lakosságát: műsoros esteket rendeznek a dolgozó parasztság kultúrál szórakozási lehetőségének megteremtésére. Első ízben az elmúlt héten Szőregen. Kiskundorozsmán és Makón Nemes Rózsa operettékesítő és Dóri József

rádióénekes fellépésével tartottak nagyszerű nótastet. A kezdeményezésről bevált és mindhárom helyen zsűfó-lásig megtelt érdeklődőkkel a szövetkezeti vendéglő. Szőregen kicsinek bizonyult a hatalmas helyiség s még a nyitott ajtóknál állva is sokan gyönyörködtek a kiszűrtedő dalokban.